

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärke:

Põllumajandusminister
määrus
terviktekst
31.05.2025
Hetkel kehtiv
RT I, 04.04.2025, 10

Õli- ja kiudtaimede seemne kategooriad ning õli- ja kiudtaimede seemne tootmise ja turustamise nõuded¹

Vastu võetud 24.04.2006 nr 53
[RTL 2006, 37, 636](#)
jõustumine 01.05.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
13.03.2007	RTL 2007, 24, 429	25.03.2007
28.05.2008	RTL 2008, 46, 639	09.06.2008
05.03.2009	RTL 2009, 25, 323	20.03.2009
10.03.2010	RTL 2010, 12, 222	22.03.2010
06.05.2010	RTL 2010, 25, 439	22.05.2010
16.12.2013	RT I, 20.12.2013, 1	31.12.2013
12.06.2014	RT I, 18.06.2014, 1	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 28.06.2014, 18	01.07.2014
06.10.2016	RT I, 14.10.2016, 1	01.01.2017
23.02.2017	RT I, 07.03.2017, 1	01.04.2017
25.01.2018	RT I, 27.01.2018, 1	01.02.2018, osaliselt 01.01.2019
20.03.2019	RT I, 26.03.2019, 1	01.04.2019
13.05.2020	RT I, 20.05.2020, 3	01.06.2020, osaliselt 01.07.2020
29.06.2020	RT I, 03.07.2020, 7	06.07.2020
26.10.2020	RT I, 04.11.2020, 1	01.01.2021; määruses asendatud sõna „Põllumajandusamet” sõnadega „Põllumajandus- ja Toiduamet” vastavas käändes.
19.02.2021	RT I, 02.03.2021, 2	05.03.2021
06.12.2021	RT I, 16.12.2021, 1	01.01.2022
25.07.2022	RT I, 27.07.2022, 1	31.08.2022
13.05.2024	RT I, 17.05.2024, 3	20.05.2024
31.03.2025	RT I, 04.04.2025, 6	31.05.2025

Määrus kehtestatakse «[Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse](#)» § 3 lõike 3, § 6¹ lõike 4, § 65 lõigete 4 ja 7, § 73 lõigete 8 ja 9, § 74 lõike 5, § 75 lõigete 2 ja 4, § 76 lõike 4, § 96 lõike 2, § 101 lõike 4, § 104 lõike 4, § 105 lõike 5 ning § 117 lõike 5 alusel.
[[RT I, 26.03.2019, 1](#)- jõust. 01.04.2019]

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse õli- ja kiudtaimede seemne ning geneetiliste ressursside säilitamiseks ettenähtud sordi (edaspidi *säilitussort*) seemne kategooriad ja neile esitatavad kvaliteedinõuded, seemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate loetelu ja nende esinemise lubatud piirmäär, seemne tootmise nõuded, proovide

suurused ning seemne nõuetekohasuse kindlakstegemise nõuded, seemne sertifitseerimise kord ning nõuded, sertifitseeritavate liikide loetelu, seemne sertifitseerimist tõendava dokumendi sisu nõuded ja kehtivusaeg, muu seemne kvaliteedinõuded, pakendamise nõuded, seemne pakendamise ja müügipakendi sulgemise ning seemne müügipakendi märgistamise nõuded, sertifitseerimist või kontrollimist tõendavate dokumentide väljaandmise kord ning etikettide sisu ja vormi nõuded, lõpuni sertifitseerimata õli- ja kiudtaimede seemnepartii etiketi ja saatedokumentide nõuded, seemne turustamise nõuded, õli- ja kiudtaimede mahepõllumajandusliku heterogeense seemne tootmise ja turustamise nõuded ning nõuded riikliku järelevalve teostamise ulatuse ja sageduse kohta.

[RT I, 16.12.2021, 1- jõust. 01.01.2022]

(2) Määrusega kehtestatakse sellise seemne tootmise nõuded, mida kavatakse kasutada õli- ja kiukultuuri liigi taimede kasvatamiseks põllumajandussaaduse saamiseks, välja arvatud kasvatamiseks dekoratiivsel eesmärgil, või seemne tootmiseks.

2. peatükk

ÕLI- JA KIUDTAIMEDE LIIKIDE LOETELU NING ÕLI- JA KIUDTAIMEDE SEEMNE KATEGOORIAD

§ 2. Õli- ja kiudtaimede liikide loetelu

Määruse nõudeid kohaldatakse järgmiste õli- ja kiudtaimede liikide suhtes:

- 1) harilik kanep (*Cannabis sativa* L.);
- 2) harilik kõõmen (*Carum carvi* L.);
- 3) harilik lina (*Linum usitatissimum* L. (partim));
- 4) [kehtetu -RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]
- 5) põld-sojauba (*Glycine max* (L.) Merill);
- 6) [kehtetu -RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]
- 7) raps (*Brassica napus* L. (partim));
- 8) rüps (*Brassica rapa* L. var. *silvestris* (Lam.) Briggs);
- 9) kapsasrohi ehk sarepta sinep (*Brassica juncea* (L.) ja Czern.) (edaspidi *sarepta kapsasrohi*);
[RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]
- 10) unimagun (*Papaver somniferum* L.);
- 11) valge sinep (*Sinapis alba* L.).

§ 3. Õli- ja kiudtaimede seemne kategooriad ning nende tähistused

(1) Supereliitseemne kategooria seeme tähistusega SE on seeme, mis:

- 1) on toodetud sordi omaniku või säilitaja vastutusel ja sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt;
- 2) on ette nähtud eliitseemne tootmiseks või sordi omaniku, esindaja või säilitaja kirjaliku taotluse alusel sertifitseeritud seemne kategooria seemne või esimese, teise või kolmanda põlvkonna sertifitseeritud seemne kategooria seemne tootmiseks;
- 3) vastab supereliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud.

(2) Eliitseemne kategooria seeme tähistusega E, välja arvatud hübriidsordi seeme, on seeme, mis:

- 1) on toodetud sordi omaniku või säilitaja vastutusel ja sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt supereliitseemnest või sellele eelneva põlvkonna seemnest;
- 2) on ette nähtud sertifitseeritud seemne kategooria seemne või esimese põlvkonna sertifitseeritud seemne kategooria seemne tootmiseks või sordi omaniku, esindaja või säilitaja kirjaliku taotluse alusel teise või kolmanda põlvkonna sertifitseeritud seemne kategooria seemne tootmiseks;
- 3) vastab eliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud.

(3) Hübriidsordi sisearetusliini seeme on seeme, mis:

- 1) vastab eliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 2) on sertifitseeritud.

(4) Lihthübriidi eliitseemne kategooria seeme tähistusega F1 on seeme, mis:

- 1) on ette nähtud kahekordse või kolmekordse hübriidsordi seemne tootmiseks;
- 2) vastab eliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 3) on sertifitseeritud.

(5) Rüpsi, sarepta kapsasrohu, rapsi, kahekojalise hariliku kanepi, hariliku kõõmne, unimaguna ja valge sinepi sertifitseeritud seemne kategooria seeme tähistusega C on seeme, mis:

- 1) on toodetud eliitseemnest või sordi omaniku, esindaja või säilitaja kirjaliku taotluse alusel sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt supereliitseemnest või sellele eelneva põlvkonna seemnest, mis vastab supereliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 2) on ette nähtud kasutamiseks muul eesmärgil kui turustamisotstarbelise seemne tootmiseks;
- 3) vastab sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud.

(6) Ühekojalise hariliku kanepi, hariliku lina ja põld-sojaoa esimese põlvkonna sertifitseeritud seemne kategooria seeme tähistusega C1 on seeme, mis:

- 1) on toodetud eliitseemnast või sordi omaniku, esindaja või säilitaja kirjaliku taotluse alusel supereliitseemnast või sellele eelneva põlvkonna seemnast, mis vastab supereliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 2) on ette nähtud teise põlvkonna sertifitseeritud seemne või kolmanda põlvkonna sertifitseeritud seemne tootmiseks või on ette nähtud kasutamiseks muul eesmärgil kui turustamisotstarbelise seemne tootmiseks;
- 3) vastab sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud.

(7) Hariliku lina ja põld-sojaoa teise põlvkonna sertifitseeritud seemne kategooria seeme tähistusega C2 on seeme, mis:

- 1) on toodetud eliitseemnast, esimese põlvkonna sertifitseeritud seemnast või sordi omaniku, esindaja või säilitaja kirjaliku taotluse alusel sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt supereliitseemnast või sellele eelneva põlvkonna seemnast, mis vastab supereliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 2) on ette nähtud kasutamiseks muul eesmärgil kui turustamisotstarbelise seemne tootmiseks või on ette nähtud kasutamiseks kolmanda põlvkonna sertifitseeritud seemne tootmiseks;
- 3) vastab sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud.

(8) Ühekojalise hariliku kanepi teise põlvkonna sertifitseeritud seemne kategooria seeme tähistusega C2 on seeme, mis:

- 1) on toodetud esimese põlvkonna sertifitseeritud seemnast;
- 2) on ette nähtud õitsemisfaasis koristatava hariliku kanepi tootmiseks;
- 3) vastab sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud.

(9) Hariliku lina kolmanda põlvkonna sertifitseeritud seemne kategooria seeme tähistusega C3 on seeme, mis:

- 1) on toodetud eliitseemnast, esimese või teise põlvkonna sertifitseeritud seemnast või sordi omaniku, esindaja või säilitaja taotluse alusel sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt supereliitseemnast või sellele eelneva põlvkonna seemnast, mis vastab supereliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 2) on ette nähtud kasutamiseks muul eesmärgil kui turustamisotstarbelise seemne tootmiseks;
- 3) vastab sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud.

(10) Säilitussordi seeme tähistusega GR on seeme, mis:

- 1) on sordiehtne ja -puhas;
- 2) on toodetud sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt;
- 3) on ette nähtud kasutamiseks muul eesmärgil kui turustamisotstarbelise seemne tootmiseks;
- 4) vastab säilitussordi seemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 5) on sertifitseeritud tootja poolt.

[RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

3. peatükk

ÕLI- JA KIUDTAIMEDE SEEMNE TOOTMISE JA SERTIFITSEERIMISE NÕUDED

§ 4. Õli- ja kiudtaimede seemne kvaliteedinõuded

(1) Õli- ja kiudtaimede seemne kvaliteedinõuded kategooriate kaupa on kehtestatud lisas 1.

(1¹) Säilitussordi seeme peab vastama sertifitseeritud seemne kategooria kvaliteedinõuetele. Minimaalne sordipuhetus peab olema 90%.

[RTL 2010, 12, 222- jõust. 22.03.2010]

(1²) Seemnepartii peab olema vaba komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1–279), II lisas loetletud ohtlikest taimekahjustajatest.

[RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.06.2020]

(2) Supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud õli- ja kiudtaimede seemne peab vastama lisa 2 toodud sordiehtsuse ja -puhtuse nõuetele.

(3) [Kehtetu -RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]

(4) „Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse” § 32 alusel tootmiskatse tegemiseks turustatav õli- ja kiudtaimede seemne peab vastama sertifitseeritud seemne kategooria kohta kehtestatud kvaliteedinõuetele. Hariliku lina seemne peab vastama teise või kolmanda põlvkonna sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud nõuetele.

[RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

§ 5. Tootmise nõuded

(1) Supereliit-, eliitseemne ja sertifitseeritud seemne tootmise korral samal kasvukohal peab sama liigi teise sordi või sama sordi mittesordiehtsa õli- ja kiudtaime seemne või madalama kategooria seemne kasvatamisest olema möödunud rapsi, rüpsi ja hariliku lina puhul vähemalt viis aastat, hariliku köömne puhul vähemalt kaks aastat ning kanepi, unimaguna ja hariliku kanepi seemne puhul vähemalt üks aasta.

(2) Õli- ja kiudtaimede seemne tootmise korral peab välistama toodetava seemne segunemise mis tahes viisil naabruses asuvalt seemnepõllult pärit seemnega.

(3) Hariliku lina (*Linum usitatissimum*L.), põld-sojaoa (*Glycine*Max.), rapsi (*Brassica napus*L. (partim), rüpsi (*Brassica rapa*L. var. *silvestris*(Lam.) Briggs) ja valge sinepi (*Sinapis alba*L.) supereliit- ja eliit- ning sertifitseeritud seemne tootmisel rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu rakendusmääruse (EL) 2019/2072 V lisa G-osas nimetatud kvaliteeti vähendava taimekahjustaja esinemise ennetamise meetmeid.

[RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.06.2020]

§ 6. Hübridsordi seemne tootmise nõuded

(1) Põllukultuur peab olema piisavalt sordiehtne ja -puhas või sisearetusliini puhul sorditunnuste osas piisavalt sordiehtne ja -puhas.

(2) Hübridsordi seemne loetakse nõuetekohaseks, kui seemne vastab iga ristlusvanema kohta kehtestatud, kaasa arvatud isasteriilsuse või fertiilsuse taastamise nõuetele.

(3) Hübridrapsi seemne tootmise korral samal kasvukohal peab ristõieliste *brassicaceae*sugukonna taimede viimasest kasvatamisest olema möödunud vähemalt viis aastat.

(4) Õli- ja kiudtaimede hübridsordi seemnesegu on sordilehte või Euroopa Liidu ühtsesse põllukultuuride sordilehte võetud määratletud tolmeldajast sõltuva hübridi (seemnesegu isasteriilne koostisosa ehk emastaim) sertifitseeritud seemne ja ühe või mitme sordilehte või Euroopa Liidu ühtsesse põllukultuuride sordilehte võetud määratletud tolmeldaja (seemnesegu tolmlev koostisosa ehk isastaim) sertifitseeritud seemne segu, mis segatakse mehaaniliselt kokku koostisosade säilitamise eest vastutava isiku kindlaks määratud suhtes ning mille segamisest on eelnevalt teavitatud sertifitseerimisasutust.

[RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

§ 7. Tarbeseemne tootmise nõuded

[Kehtetu -RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]

§ 8. Vahemaa nõuded

(1) Õli- ja kiudtaimede seemne tootmise korral peavad taimed olema kaitstud võõrtolmlemise eest.

(2) Lõikes 1 nimetatud taimede võõrtolmlemise eest kaitsmiseks peab seemnepõld olema võõrtolmlemist võimaldavate taimedega põldudest eraldatud kas piisava vahemaaga või selles paragrahvis nimetatud juhul piisavat kaitset tagaval muul viisil.

(3) Väikseim vahemaa põllu ja naabruses asuva soovimatut võõrtolmlemist põhjustada võiva õietolmuallika vahel on toodud lisa 3.

(4) Lõikes 3 sätestatud nõuet vahemaa kohta ei kohaldata, kui seemnepõld on võõrtolmlemise eest piisavalt kaitstud.

§ 9. Sertifitseerimise kord

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet sertifitseerib õli- ja kiudtaimede seemne rahvusvaheliste nõuete kohaselt. Sertifitseerimise käigus tehakse sõltuvalt taimeliigist või -liikide grupist põldtunnustamine, proovide analüüsimine ning järelkontrolli põldkatsed.

[RTL 2009, 93, 1348- jõust. 01.01.2010]

(2) Õli- ja kiudtaimede seemne sertifitseerimiseks esitab taotluse sordi omanik, esindaja või säilitaja talivilja puhul 15. maiks ja suvivilja puhul 31. maiks Põllumajandus- ja Toiduametile.

[RT I, 02.03.2021, 2- jõust. 05.03.2021]

(3) Põldtunnustamist teeb Põllumajandus- ja Toiduamet või sertifitseeritud seemne kategooria puhul põldtunnustamise tegevusloaga põldtunnustaja.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(4) Õli- ja kiudtaimede liikide sertifitseeritud seemne tootmise korral peab taimik olema kasvuperioodil põldtunnustatud vähemalt üks kord. Hübriidrapsi seemne tootmise korral peab taimik olema kasvuperioodil põldtunnustatud kolm korda. Esimene kord põldtunnustatakse taimik enne õitsemist, teine kord õitsemisaja alguses ja kolmas kord õitsemisaja lõpus.
[RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

(5) [Kehtetu -RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]

(6) Sertifitseerimise nõuetele vastava õli- ja kiudtaimede seemne partii kohta teeb Põllumajandus- ja Toiduamet põldtunnustamise, laboratoorse analüüsi ja järelkontrolli põldkatsete tulemusi arvestades sertifitseerimise otsuse ning väljastab nõuetekohased etiketid või määrab trükkida lubatud etikettide arvu.
[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(7) [Kehtetu -RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]

§ 9¹. Säilitussordi seemne sertifitseerimise kord

(1) Tootja sertifitseerib säilitussordi seemne rahvusvaheliste nõuete kohaselt. Säilitussordi seemne sertifitseerimise nõuetekohasuse tagamiseks korraldab tootja säilitussordi seemne põldtunnustamise ning proovi võtmise ja selle analüüsimise.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(2) Põldtunnustamist säilitussordile teeb Põllumajandus- ja Toiduamet või põldtunnustamise tegevusloaga põldtunnustaja või tootja, järgides põldtunnustamise kohta kehtestatud nõudeid.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(3) Sertifitseeritavast säilitussordi seemne partiist võtab proovi Põllumajandus- ja Toiduamet või seemneproovi võtmise tegevusloaga seemneproovi võtja (edaspidi *tegevusloaga seemneproovi võtja*).
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(4) Sertifitseerimise nõuetele vastava säilitussordi seemnepartii märgistab ja sulgeb tegevusloaga seemneproovi võtja või tootja nõuetekohaselt, arvestades põldtunnustamise ja laboratoorse analüüsi tulemusi.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

§ 10. Seemnepõllu nõuded

(1) Põldtunnustamine tehakse taimede sellises arengustaadiumis, mis võimaldab hinnata taimede liigiehtsust ja -puhtust, sordiehtsust ja -puhtust ning seemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate levikut.

(2) [Kehtetu -RT I, 17.05.2024, 3- jõust. 20.05.2024]

(3) Seemnepõllul ei tohi esineda eelkultuurist pärit taimi, mille seemet on kasvava liigi ja sordi seemnest laborikatse käigus raske eraldada, samuti umbrohutaimi või teiste liikide taimi määral, mis võib mõjutada kasvava taimiku liigiehtsust ja -puhtust ning sordiehtsust ja -puhtust või määral, mis takistab põldtunnustamist.

(4) Taimekahjustajaid võib seemnepõllul esineda võimalikult vähe. Seemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate leviku hindamisel kontrollitakse taimekahjustaja esinemist seemnepõllul visuaalselt. Põld-sojaoa puhul kohaldatakse seda nõuet taimekahjustajate *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea*, *Diaporthe phaseolorum* var. *caulivora* ja var. *sojae*, *Phialophora gregata* ja *Phytophthora megasperma* f.spp. *glycinea* suhtes.

(5) Sarepta kapsasrohu, hariliku kanepi ja köömne mittesordiehtsaid taimi võib põllul olla:
[RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]

- 1) eliitseemne tootmise korral üks taim 30 m² kohta;
- 2) sertifitseeritud seemne tootmise korral üks taim 10 m² kohta.

(6) [Kehtetu -RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]

(7) Rapsi hübriidsordi seemne tootmise korral võib ristlusvanema mittesordiehtsaid taimi põllul olla järgmiselt:

Kategooria	Tüüp	Piirmäär
Supereliit- ja eliitseemne tootmine	Sisearetusliin	0,1%

	Lihthübrid	0,1%
	– isastaimed	0,2%
	– emastaimed	
Sertifitseeritud seemne tootmine	– isastaimed	0,3%
	– emastaimed	1,0%

§ 11. Sordiehtsuse ja -puhtuse nõuded

(1) Sertifitseeritav seeme peab olema piisavalt sordiehtne ja -puhas, sisearetusliini seeme peab oma omadustelt olema piisavalt sordiehtne ja -puhas. Sordipuhust kontrollitakse järelkontrolli katsete käigus.

(1¹) Seemne sordiehtsuse kontrollimiseks võib kasutada biokeemilist ja molekulaarset meetodit.
[RT I, 27.07.2022, 1- jõust. 31.08.2022]

(2) Sisearetusliini taimed on sordiehtsad ja -puhtad, kui kasvavate taimede välistunnused vastavad sordikirjeldusele.

(3) Hübridsordi seeme on piisavalt sordiehtne ja -puhas, kui seeme vastab iga ristlusvanema seemne sordiehtsuse ja -puhtuse kohta esitatud nõuetele.

(4) Isassteriilset taime kasutades toodetud rapsi (*Brassica napus* L. (partim)) hübridsordi seeme peab olema piisavalt sordiehtne ja -puhas ning vastama ristlusvanema kohta esitatud nõuetele, kaasa arvatud fertiilsuse taastamise või isassteriilsuse kohta kehtestatud nõuetele.

(5) Hübridsordi eliitseemne tootmise puhul võib sordipuhust hinnata biokeemilise analüüsi abil.

(6) Rapsi hübridsordi seeme sertifitseerimisel arvestatakse järelkontrolli katsete tulemusi. Järelkontrolli katsed tehakse supereliit- või eliitseemnest võetud proovidega, et teha kindlaks, kas eliitseemne omadused vastavad ristlusvanema kohta esitatud sordiehtsuse ja -puhtuse ning isassteriilsuse nõuetele.

(7) Säilitussordi seemne minimaalne sordipuhustus peab olema 90%.
[RTL 2010, 12, 222- jõust. 22.03.2010]

§ 12. Proovi võtmine ja proovi suurus

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet või tegevusloaga seemneproovi võtja võtab rahvusvaheliselt kehtestatud meetodika kohaselt seemnepartiist seemneproovi seemne kvaliteedi määramiseks ja sulgeb sertifitseeritava seemnepartii müükipakendi või konteineri Põllumajandus- ja Toiduameti või tegevusloaga seemneproovi võtja turvakleebise või plommiga. Seemnepartii omanik tagab proovivõtjale meetodikahaseks proovivõtmiseks juurdepääsu pakendile või konteinerile.
[RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.07.2020]

(1¹) Automaatse proovivõtmisseadmega sertifitseeritavast seemnepartiist seemneproovi võtmine toimub Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all. Automaatse proovivõtmisseadme peab olema nõuetekohaseks tunnistanud Rahvusvahelise Seemnekontrolli Assotsiatsiooni (edaspidi *ISTA*) akrediteeritud laboratoorium.
[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(2) Sertifitseeritav seemnepartii peab olema ühtlase kvaliteediga ja teistest partiidest eraldatud ning nõuetekohaselt märgistatud.

(3) Seemnepartii maksimaalne lubatud kaal ja võetava proovi suurus on kehtestatud lisa 5. Seemnepartii maksimaalne lubatud kaal võib olla kuni 5% lubatust suurem.

§ 13. Seemne kvaliteeti vähendavad taimekahjustajad

(1) Taimkahjustajaid võib seemnepartiis esineda võimalikult vähe.

(2) Seemne kvaliteeti alandavate taimekahjustajate piirmäärad on toodud lisa 6.

(3) [Kehtetu -RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.06.2020]

§ 14. Sertifitseeritava õli- ja kiudtaimede seemne nõuded

(1) Sertifitseeritakse õli- ja kiudtaimede seeme, mis on liigi- ja sordiehtne, liigi- ja sordipuhas, on läbinud järelkontrolli katsed ning vastab kvaliteedi, sealhulgas põlvnemise ning taimetervise nõuetele.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet või tegevusloaga seemneproovi võtja sulgeb nõuetekohase seemnepartii müügipakendi või konteineri vastavalt Põllumajandus- ja Toiduameti või tegevusloaga seemneproovi võtja turvakleebise või plommiga.

[RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.07.2020]

(3) Teises liikmesriigis või samaväärseks tunnustatud riigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemnepartii sertifitseeritakse, kui:

1) seeme põlvneb otse teises liikmesriigis või „Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse” § 109 lõikes 1 nimetatud riigis toodetud supereliit-, eliit- või esimese põlvkonna sertifitseeritud seemnest;

2) eliitseeme põlvneb „Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse” § 109 lõikes 1 nimetatud riigis toodetud seemnest ja seda kasutatakse ristamisel sertifitseeritud eliitseemnega;

3) seeme on tootjariigis koristatud;

4) tootjariigis tehtud põldtunnustamise käigus on seeme tunnustatud selle kategooria seemne kohta kehtestatud nõuete kohaseks, seemne pakend on märgistatud nõuetekohase etiketiga ja seemnepartii on varustatud nõuetekohase saatedokumendiga;

5) seeme vastab selle kategooria kohta kehtestatud kvaliteedinõuetele.

[RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

(4) Sertifitseerida võib idanevuse nõuetele mittevastavat supereliit- või eliitseemet. Põllumajandus- ja Toiduamet märgib etiketile sõnad „Ei vasta idanevuse nõuetele”.

[RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

4. peatükk

ÕLI- JA KIUDTAIMEDE SEEMNE PAKENDAMINE

§ 15. Pakendamise nõuded

(1) Supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud seemne müügipakendi sulgemiskoht peab olema pitseeritud Põllumajandus- ja Toiduameti või tegevusloaga seemneproovi võtja plommi või turvakleebisega, välja arvatud ühekordselt suletava pakendi korral, või peab müügipakendi sulgemiskoht olema läbi õmmeldud etiketiga. Kui etikett kinnitatakse nõoriga, siis peab kinnituskoht olema fikseeritud Põllumajandus- ja Toiduameti või tegevusloaga seemneproovi võtja plommi või turvakleebisega. Säilitussordi seemne müügipakendi sulgemiskoha pitseerib tootja. Müügipakend peab olema suletud selliselt, et seda ei oleks võimalik avada ilma pitseeringut (plommi, turvakleebist või etiketti) või pakendit rikkumata.

[RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.07.2020]

(2) Märgistatud müügipakendi võib avada ja uuesti sulgeda üksnes Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all, kui sellises müügipakendis olevat seemet kavatakse pärast uuesti sulgemist turustada. Sellisel juhul peavad pakendi uuesti sulgemise kuupäev ja sõnad «Põllumajandus- ja Toiduamet» olema märgitud etiketile.

[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(3) Pakendaja peab arvestust automaatse proovivõtmisseadme kasutamise ja hooldamise kohta ning dokumenteerib ja säilitab järgmised andmed:

1) proovimahuti järjekorranumber;

2) automaatse proovivõtmisseadme seadistamise kuupäev ja kellaaeg;

3) taimeliik, mille seemnepartiist proov võeti, sort, partii number ja partii suurus;

4) ühendproovi suurus;

5) automaatse proovivõtmisseadme hooldamise kuupäev ja tehtud töö.

[RTL 2009, 25, 323- jõust. 20.03.2009]

(4) Pakendaja peab arvestust etikettide trükkimise kohta, säilitades iga partii kohta ühe trükitud etiketi ja kõik trükitud kasutamata või rikutud etiketid, ning dokumenteerib ja säilitab etikettide trükkimise kohta järgmised andmed:

1) etiketi trükkimise kuupäev;

2) taimeliik, sort, kategooria;

3) partii number ja partii suurus;

4) trükitud etikettide arv, trükitud etiketi number või vahemik, kasutatud etikettide arv.

[RT I, 20.12.2013, 1- jõust. 31.12.2013]

§ 16. Pakendamisluba

[Kehtetu -RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 17. Märgistamine

(1) Nõuetekohane etikett kinnitatakse Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all õli- ja kiudtaimede seemne müügipakendi välisküljele selliselt, et etikett oleks loetav. Kasutada võib iskleepuvat etiketti.

[RT I, 20.12.2013, 1- jõust. 31.12.2013]

(1¹) Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2017/2313, milles sätestatakse liidu territooriumil vedamiseks vajaliku ning kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajaliku taimepassi vormi nõuded (ELT L 331, 14.12.2017, lk 44–52), nimetatud taimepassi andmed kantakse järgmiste taimeliikide seemne müügipakendi etiketile:

- 1) harilik lina (*Linum usitatissimum*L.);
- 2) põld-sojauba (*Glycine*Max.);
- 3) raps (*Brassica napus*L. (partim));
- 4) rüps (*Brassica rapa*L. var. *silvestris*(Lam.) Briggs);
- 5) valge sinep (*Sinapis alba*L.).

[RT I, 03.07.2020, 7- jõust. 06.07.2020]

(1²) Lõiget 1¹ ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4–104), artiklis 81 sätestatud juhul.

[RT I, 03.07.2020, 7- jõust. 06.07.2020]

(2) Õli- ja kiudtaimede seemne müügipakend märgistatakse, trükkides etiketil nõutava teabe etiketile või müügipakendile Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all.

[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(3) Õli- ja kiudtaimede seemne müügipakendi etiketil ettenähtud teabe trükkimisel müügipakendile trükitakse teave kustumatult otse pakendile. Põllumajandus- ja Toiduamet või tegevusloaga seemneproovi võtja lisab etiketile § 19 lõike 1 punktides 2, 3 ja 11 nimetatud teabe.

[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(4) Enne etiketi trükkimist teavitab pakendaja Põllumajandus- ja Toiduameti vajaminevate etikettide arvust.

[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet määrab sertifitseerimise otsuses seemnepartii numברי ja trükkida lubatavate etikettide arvu.

[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(6) Geneetiliselt muundatud sordist pärineva seemne puhul märgitakse sertifitseerimise otsusele, etiketile ja muule dokumendile sellekohane teave.

[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(7) Teave seemne keemilise töötlemise kohta märgitakse etiketile ja pakendile või selle sisse. Kui seemne keemiliseks töötlemiseks kasutatakse taimekaitsevahendit, esitatakse taimekaitsevahendi nimetus, taimekaitsevahendis sisalduva toimeaine nimetus, hoiatuslaused ja vajaduse korral taimekaitsevahendi loas esitatud riskide vähendamise meetmed.

[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.02.2018]

§ 17¹. Säilitussordi seemne müügipakendi märgistamine

Säilitussordi seemne müügipakendi etiketi kinnitab pakendaja, arvestades § 17 lõigetes 1, 3 ja 7 sätestatud nõudeid. Pakendaja lisab etiketil ettenähtud teabele sertifitseeritud säilitussordi seemnepartii numברי.

[RTL 2010, 12, 222- jõust. 22.03.2010]

§ 18. Etiketi nõuded

(1) Etiketi minimaalne suurus on 110 × 67 mm.

(2) Supereliitseemne etikett on valget värvi violetse diagonaalse triibuga, eliitseemne etikett on valget värvi, sertifitseeritud seemne etikett sinist värvi ja järgmiste põlvkondade sertifitseeritud seemne etikett punast värvi, tarbeseemne etikett pruuni värvi, hübriidsordi seemnesegu sertifitseeritud seemne etikett sinist värvi roheline diagonaaltriibuga, „Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse” § 32 alusel tootmistakse tegemiseks turustatava seemne etikett oranži värvi ja teises liikmesriigis või samaväärseks tunnistatud riigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemne etikett on halli värvi.

[RT I, 27.07.2022, 1- jõust. 31.08.2022]

(3) Kasutatav etiketi materjal peab olema rebenematu ning etiketile trükitud kirjed peavad olema kustumatud.

[RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]

§ 19. Etiketile ja tootja dokumendile märgitav teave

(1) [Kehtetu -RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.02.2018]

(2) Supereliitsemne, eliitsemne ja sertifitseeritud seemne ning esimese, teise ja kolmanda põlvkonna sertifitseeritud seemne etiketile märgitakse:

[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.02.2018]

- 1) sõnad «EL nõuded ja standardid»;
- 2) sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;
- 3) pakendi sulgemise kuu ja aasta, märgituna «Suletud... (kuu ja aasta)» või viimase sertifitseerimiseks võetud proovi võtmise kuu ja aasta, märgituna «Proov on võetud... (kuu ja aasta)»;
- 4) seemnepartii number;
- 5) liiginimi eesti ja ladina keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);

[RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

- 6) sordinimi ladina tähtedega;
- 7) kategooria ja selle lühend;
- 8) tootjariigi nimi;
- 9) deklareeritud neto- või brutokaal;
- 10) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe;

[RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

11) kui Euroopa Liidu ühtsesse põllukultuuride sordilehte on registreeritud sisearetusliin või hübriidsort, siis märgitakse etiketile selle koostisosa nimi, mille all ta on registreeritud, koos viitega või ilma viiteta lõppsordile. Lõppsordi koostisosa kasutamiseks ette nähtud sisearetusliini ja hübriidsordi puhul märgitakse etiketile sõna «Koostisosa»;

12) sisearetusliini või hübriidsordi puhul muudel juhtudel selle koostisosa nimi, mille eliitsemnega on tegemist. Nimi võib olla antud koodina koos viitega lõppsordile ja koos viitega või ilma viiteta selle kohta, kas tegemist on isas- või emaskoostisosaga. Samuti tehakse etiketile märges «Koostisosa»;

12¹) hübriidsordi sertifitseeritud seemne puhul sordinimi ja sõna „Hübriid”;

[RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

13) idanevuse uue kontrolli korral sertifitseerimisasutuse nimi ning liikmesriigi nimi või selle tähis, proovi analüüsimise kuu ja aasta, märgituna «Analüüs on tehtud... (kuu ja aasta)». Selle teabe võib klepppaberil lisada etiketi juurde;

14) [kehtetu -RTL 2007, 24, 429- jõust. 25.03.2007]

15) Eestis pakendatud seemne puhul seemne puhtus, idanevus, 1000 tera mass ja taimetervise registri number.

[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(2¹) „Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse” § 32 alusel tootmiskatse tegemiseks turustatava seemne etiketile märgitakse:

- 1) sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;
- 2) pakendi sulgemise kuu ja aasta, märgituna „Suletud ... (kuu ja aasta)” või viimase sertifitseerimiseks võetud proovi võtmise kuu ja aasta, märgituna „Proov on võetud ... (kuu ja aasta)”;
- 3) seemnepartii number;
- 4) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- 5) aretusnumber, sordinime ettepanek või kinnitatud sordinimi ning sordi sordilehte võtmiseks esitatud taotluse number selle olemasolu korral;
- 6) sõnad „Sort ei ole sordilehte võetud”;
- 7) sõnad „Ainult tootmiskatseteks”;
- 8) geneetiliselt muundatud sordi puhul sõnad „Geneetiliselt muundatud sort”;
- 9) deklareeritud netokaal.

[RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

(2²) Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2017/2313 lisas nimetatud taimepassi andmed kantakse hariliku lina (*Linum usitatissimum*L.), põld-sojaoa (*Glycine*Max.), rapsi (*Brassica napus*L. (partim)), rüpsi (*Brassica rapa*L. var. *silvestris*(Lam.) Briggs) ja valge sinepi (*Sinapis alba*L.) supereliit-, eliit- ning sertifitseeritud seemne müügipakendi etiketile või kui nimetatud taimeliigi seeme esineb seemnesegu koostises, siis selle segu müügipakendi etiketile.

[RT I, 03.07.2020, 7- jõust. 06.07.2020]

(3) [Kehtetu -RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]

(4) Säilitussordi seemne etiketile märgitakse:

- 1) sõnad «EL nõuded ja standardid»;
- 2) etiketi kinnitanud pakendaja ärinimi ja aadress või tunnusmärk;
- 3) müügipakendi sulgemise kuu ja aasta, märgituna «Suletud ... (kuu ja aasta)» või viimase sertifitseerimiseks võetud seemneproovi võtmise kuu ja aasta, märgituna «Proov on võetud ... (kuu ja aasta)»;
- 4) liiginimi eesti ja ladina keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);

[RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

- 5) sordinimi ladina tähtedega;
- 6) sõna «Säilitussort»;
- 7) päritolupiirkond;

- 8) seemnetootmispiirkond, kui see erineb päritolupiirkonnast;
 - 9) seemnepartii number;
 - 10) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;
 - 11) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe.
- [RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

- (5) Hübridsordi seemneseгу sertifitseeritud seemne etiketile märgitakse:
- 1) lõike 2 punktides 1–5 ja 7–15 sätestatud teave;
 - 2) hübriidsordi seemneseгу nimetus (sõnad „Sordiseгу” ja nimetus);
 - 3) seemneseгу moodustavate sortide protsent nende kaalu järgi. Kui ostjale on tema taotlusel kirjalikult teatatud sortide protsent kaalu järgi ja see on ametlikult registreeritud, piisab seemneseгу nimetuse märkimisest.
- [RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

§ 20. Ühendusevälisest riigist imporditud seemne etiketile ja tootja dokumendile märgitav teave

Ühendusevälisest riigist imporditud üle kahekilogrammise seemnekoguse turustamise korral märgitakse etiketile või tootja dokumendile:

- 1) liiginimi eesti ja ladina keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- [RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]
- 2) sordinimi ladina tähtedega;
 - 3) kategooria;
 - 4) sertifitseerimisasutuse nimi ja tootjariigi nimi või selle tähis;
 - 5) eksportiva riigi nimi;
 - 6) importija nimi;
 - 7) deklareeritud neto- või brutokaal.

§ 21. Lõpuni sertifitseerimata seemne etiketile ja saatedokumendile märgitav teave

(1) Teises liikmesriigis või samaväärseks tunnustatud riigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemne etiketile märgitakse:

- 1) põldtunnustamise eest vastutava pädeva asutuse nimi ja liikmesriigi või samaväärseks tunnustatud riigi nimi või selle tähis;
- [RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]
- 2) liiginimi eesti ja ladina keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- [RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]
- 3) sordinimi ladina tähtedega;
 - 3¹) sisearetusliini või hübriidsordi puhul, mis on ette nähtud ristamiseks üksnes hübriidsordi saamise korral, sõna „Koostisosa”;
- [RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]
- 4) hübriidsordi puhul sõna «Hübriid»;
 - 5) kategooria ja selle lühend;
 - 6) deklareeritud neto- või brutokaal;
 - 7) sõnad «Lõpuni sertifitseerimata seeme».

(2) Teises liikmesriigis või samaväärseks tunnustatud riigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemne saatedokumendile märgitakse:

- 1) dokumendi väljastanud pädeva asutuse nimi ja liikmesriigi või samaväärseks tunnustatud riigi nimi või selle tähis;
- [RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]
- 2) liiginimi eesti ja ladina keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- [RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]
- 3) sordinimi ladina tähtedega;
 - 4) hübriidsordi puhul sõna «Hübriidsort»;
 - 5) kategooria või selle lühend;
 - 6) seemne tootmise algmaterjaliks olnud seemnepartii number või andmed kategooria kohta ning riik või riigid, kus seeme on sertifitseeritud;
 - 7) põllu number või partii number;
 - 8) hektarites selle põllu pindala, millel etiketiga varustatud seeme on toodetud;
 - 9) koristatud seemne kogus ja pakendite arv;
 - 10) sertifitseeritud seemne puhul eliitseemnele järgnevate põlvkondade arv;
 - 11) laboratoorse eelanalüüsi andmed, kui see on nõutud;
 - 12) sertifitseerimisasutuse tõend selle kohta, et põldtunnustamise nõuded on täidetud.

§ 22. Etiketi kehtivusaeg

(1) Supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud õli- ja kiudtaimede seemnepartii etikett kehtib kaks aastat müügipakendi sulgemise kuupäevast alates.

(2) Õli- ja kiudtaimede seemne sertifitseerimist tõendavaks dokumendiks oleva etiketi kehtivusaega võib seemnepartii omaniku taotlusel pikendada.

(3) Etiketi kehtivusaja pikendamiseks kontrollitakse õli- ja kiudtaimede seemne idanevust, võttes selleks seemne idanevuse kordusproovi.

(4) Kui seemnepartii on sertifitseeritud seemne idanevuse kohta kehtestatud nõuete kohane, pikendatakse etiketi kehtivust kahe aasta võrra. Etiketil tehakse sellekohane märge.

(5) Ümberpakendamise korral väljastatakse uued etiketid ning etiketile märgitakse müügipakendi sulgemise kuupäevana esialgse müügipakendi sulgemise kuupäev.

5. peatükk ÕLI- JA KIUDTAIMEDE SEEMNE TURUSTAMINE

§ 23. Turustamise nõuded

(1) Turustada on lubatud sordilehte või Euroopa Liidu ühtsesse põllukultuuride sordilehte võetud sordi sertifitseeritud ja nõuetele vastavat seemet või õigusaktis sätestatud juhul nõuetele mittevastavat seemet. [RT I, 20.12.2013, 1- jõust. 31.12.2013]

(1¹) Lisaks määruse §-s 2 nimetatud liikide seemnele võib turustada Euroopa Liidu ühtsesse põllukultuuride sordilehte võetud värvisafloori (*Carthamus tinctorius*L.), puuvilla (*Gossypium* spp.) ja päevalille (*Helianthus annuus*L.) seemet üksnes sertifitseeritud eliitseemnena või sertifitseeritud seemnena ja maapähkli (*Arachis hypogaea*L.) ning musta sinepi (*Brassica nigra*(L.) W.D.J. Koch) seemet kas sertifitseeritud eliitseemnena, sertifitseeritud seemnena või tarbeseemnena. Tarbeseeme on seeme, mis on liigiehtne ja vastab Euroopa Liidus õli- ja kiudtaimede tarbeseeme kohta kehtestatud nõuetele ning on kontrollitud. [RT I, 01.02.2011, 3- jõust. 04.02.2011]

(2) Turustatav seeme peab olema nõuetekohaselt pakendatud ning pakend peab olema nõuetekohaselt märgistatud.

(3) [Kehtetu -RT I, 01.02.2011, 3- jõust. 04.02.2011]

(4) [Kehtetu -RTL 2010, 25, 439- jõust. 22.05.2010]

(5) Lõpuni sertifitseerimata seemne partii varustatakse § 18 lõikes 2 kehtestatud värvi ning § 21 lõikes 1 nimetatud etiketiga ning sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud põldtunnustamist tõendava dokumendiga.

(6) Säilitussordi seemet on lubatud turustada ainult päritolupiirkonnas, arvestades «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 106² lõike 6 alusel kehtestatud säilitussordi seemne turustamiseks lubatud koguseid. [RT I, 20.12.2013, 1- jõust. 31.12.2013]

(7) Paragrahvi 14 lõikes 4 nimetatud idanevuse nõuetele mittevastavat supereliit- ja eliitseemet on lubatud turustada, kui selle etiketile on märgitud andmed seemne tegeliku idanevuse kohta või kui turustaja varustab müügipakendi etiketiga, millele on märgitud partii number, turustaja nimi ja aadress ning andmed tagatava idanevuse kohta. [RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

(8) Turustatava õli- ja kiudtaimede seemnesegu emas- ja isastaimse seeme on töödeldud eri värvi ainega. [RT I, 02.01.2012, 1- jõust. 05.01.2012]

6. peatükk ÕLI- JA KIUDTAIMEDE MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU HETEROGEENSE SEEMNE TOOTMINE JA TURUSTAMINE

[RT I, 16.12.2021, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 23¹. Mahepõllumajandusliku heterogeense seemne tootmise ja turustamise nõuded

Mahepõllumajandusliku heterogeense paljundusmaterjali tootmisel ja turustamisel järgitakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/1189, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/848 seoses teatavate perekondade ja liikide mahepõllumajanduslikust heterogeensest materjalist koosneva taimse paljundusmaterjali tootmise ja turustamisega (ELT L 258, 20.07.2021, lk 18–27), nõudeid. [RT I, 16.12.2021, 1- jõust. 01.01.2022]

7. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

§ 24. Põldtunnustamise ning seemneproovi võtmise ja analüüsimise üle teostatava riikliku järelevalve sagedus ja ulatus

[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet teostab põldtunnustamise tegevusloaga põldtunnustaja tehtud põldtunnustamise üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas 5% ulatuses.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet teostab tegevusloaga seemneproovi võtja sertifitseerimiseks esitatud seemnepartiide üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas 5% ulatuses.

(3) Põllumajandus- ja Toiduamet teeb automaatse proovivõtmisseadme kasutamise üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas.

(4) Põllumajandus- ja Toiduamet teostab seemnekontrolli laboratooriumis proovide analüüsimise üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas 5% ulatuses.

[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

8. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 25. Määruse rakendamine

(1) Enne 1. maid 2006. aastal kehtinud nõuete kohaselt märgistatud õli- ja kiudtaimede pakendatud seemet võib turustada kuni kauba lõppemiseni.

[RTL 2007, 24, 429- jõust. 25.03.2007]

(2) Enne 25. märtsi 2007. aastal kehtinud nõuete kohaselt märgistatud õli- ja kiudtaimede pakendatud seemet võib turustada kuni etiketi kehtivusaja lõpuni.

[RTL 2007, 24, 429- jõust. 25.03.2007]

§ 26. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. mail 2006. a.

¹Nõukogu direktiiv 2002/57/EÜ õli- ja kiudtaimede seemne turustamise kohta (EÜT L 193, 20.07.2002, lk 74–97), muudetud direktiividega 2002/68/EÜ (EÜT L 195, 24.07.2002, lk 32–33), 2003/45/EÜ (ELT L 138, 05.06.2003, lk 40–44), 2003/61/EÜ (ELT L 165, 03.07.2003, lk 23–28), 2004/117/EÜ (ELT L 14, 18.01.2005, lk 18–33), 2009/74/EÜ (ELT L 166, 27.06.2009, lk 40–70), (EL) 2016/11 (ELT L 3, 06.01.2016, lk 48–49), (EL) 2016/317 (ELT L 60, 05.03.2016, lk 72–75), (EL) 2020/177 (ELT L 41, 13.02.2020, lk 1–77), (EL) 2021/971 (ELT L 214, 17.06.2021, lk 62–65) ja (EL) 2024/3010 (ELT L, 2024/3010, 04.12.2024);

komisjoni direktiiv 2008/124/EÜ, millega lubatakse teatavate söödakultuuride ning õli- ja kiudtaimede liikide seemne turustamist ainult juhul, kui see on ametlikult sertifitseeritud „eliitseemne” või „sertifitseeritud seemnena” (ELT L 340, 19.12.2008, lk 73–75);

komisjoni direktiiv 2008/62/EÜ, millega sätestatakse teatavad erandid kohalike ja piirkondlike oludega kohanened ja geneetilisest erosioonist ohustatud põllukultuuride rahvaselektsioonsortide ja sortide heakskiitmiseks ning kõnealuste rahvaselektsioonsortide ja sortide seemnete ning seemnekartuli turustamiseks (ELT L 162, 21.06.2008, lk 13–19).

[RT I, 04.04.2025, 6- jõust. 31.05.2025]

Lisa 1 Õli- ja kiudtaime seemne kategooriate kvaliteedinõuded

[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.02.2018]

Lisa 2 Õli- ja kiudtaimede sordipuhituse nõuded

[RT I, 14.10.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

Lisa 3 Vahemaade nõuded

Lisa 4 Seemnetunnistus

[Kehtetu -RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

Lisa 5 Seemneproovi suurused

[RT I, 01.02.2011, 3- jõust. 04.02.2011]

[Lisa 6](#) Õli- ja kiudtaimede seemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate loetelu ja nende esinemise lubatud piirmäärad
[RT I, 04.04.2025, 6- jõust. 31.05.2025]

[Lisa 7](#) Taotlus pakendamisloa saamiseks
[Kehtetu -RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]